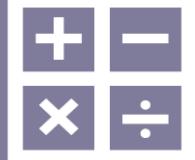

MUHAMMAD AL-XORAZMIY NOMIDAGI
TOSHKENT AXBOROT TEXNOLOGIYALARI UNIVERSITETI

MTH 1234

CHIZIQLI ALGEBRA

MAVZU

BIR JINSLI CHIZIQLI ALGEBRAIK
TENGLAMALAR SISTEMASI

SADADDINOVA
SANOBAR SABIROVNA,
DOTSENT

OLIY MATEMATIKA
KAFEDRASI

Bir jinsli chiziqli algebraik tenglamalar sistemasi

- 1. Bir jinsli chiziqli tenglamalar sistemasining notrivial yechimi mavjudlik sharti
- 2. Bir jinsli chiziqli tenglamalar sistemasining fundamental yechimlari sistemasi
- 3. Bir jinsli va bir jinsli bo'lmagan chiziqli tenglamalar sistemalari yechimlari orasidagi bog'lanish

..... Bir jinsli chiziqli tenglamalar sistemasi

Agar chiziqli tenglamalar sistemasining barcha ozod hadlari nollardan iborat bo'lsa, unga **bir jinsli tenglamalar sistemasi** deyiladi.

$$\begin{cases} a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1n}x_n = 0 \\ a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2n}x_n = 0 \\ \dots \dots \dots \dots \dots \dots \\ a_{m1}x_1 + a_{m2}x_2 + \dots + a_{mn}x_n = 0 \end{cases} \quad (1)$$

n ta noma'lumli m ta chiziqli bir jinsli tenglamalar sistemasi vektor shaklda yozish mumkin:

$$A_1 = \begin{pmatrix} a_{11} \\ a_{21} \\ \dots \\ a_{n1} \end{pmatrix}, \quad A_2 = \begin{pmatrix} a_{12} \\ a_{22} \\ \dots \\ a_{n2} \end{pmatrix}, \dots, \quad A_k = \begin{pmatrix} a_{1k} \\ a_{2k} \\ \dots \\ a_{nk} \end{pmatrix}$$

yoki

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ a_{m1} & a_{m2} & \dots & a_{mn} \end{pmatrix}$$

$$X = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \dots \\ x_n \end{pmatrix}$$

$$\Theta = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ \dots \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$x_1 A_1 + x_2 A_2 + \dots + x_k A_k = \Theta$$

$$AX = \Theta$$

..... **Bir jinsli chiziqli tenglamalar sistemasining
notrivial yechimi mavjudlik sharti**

Bir jinsli chiziqli tenglamalar sistemasi har doim **birgalikda**, chunki har doim sistemaning nollardan iborat yechimi bo'ladi: $X = \Theta$

Bir jinsli sistemada $\text{rang}(A) = n$ bo'lsa, sistema **yagona nol yechimga ega**.

1-teorema. Agar bir jinsli chiziqli algebraik tenglamalar sistemasi (1) uchun $\text{rang}(A) < n$ munosabat o'rini bo'lsa, u holda sistema **notrivial yechimlarga ham ega** bo'ladi.

Trivial yechim – bu nol vektor (nol yechim);
notrivial yechim – nolmas vektor.

Bir jinsli chiziqli tenglamalar sistemasini vektorlar bilan aloqadorligi

1-misol. Tenglamalar sistemasini yeching:

Yechilishi: Bu sistemaning trivial yechimi mavjud.

Notrivial yechimini izlaymiz: $\text{rang}(A) < n$

$$\begin{cases} 2x_2 - 2x_4 = 0, \\ 7x_2 + 5x_3 - 11x_4 = 0, \\ x_1 - 2x_2 - 2x_3 + 3x_4 = 0. \end{cases} \longrightarrow \begin{cases} 2x_2 = 2x_4 \\ 7x_2 + 5x_3 = 11x_4 \\ x_1 - 2x_2 - 2x_3 = -3x_4 \end{cases} \longrightarrow \begin{cases} x_2 = x_4 \\ 5x_3 = 11x_4 - 7x_2 \\ x_1 = 2x_2 + 2x_3 - 3x_4 \end{cases}$$

Agar ozod had sifatida x_4 noma'lumni olsak, quyidagi yechimlarni hosil qilamiz:

Har bir nolmas yechimni n o'lchovli vektor sifatida qarash mumkin.

$$\begin{cases} 4x_1 + x_2 - 3x_3 - x_4 = 0, \\ 2x_1 + 3x_2 + x_3 - 5x_4 = 0, \\ x_1 - 2x_2 - 2x_3 + 3x_4 = 0. \end{cases}$$

$$\begin{cases} x_4 = \alpha \\ x_2 = \alpha \\ 5x_3 = 4\alpha \\ x_1 = 2\alpha + \frac{8}{5}\alpha - 3\alpha = \frac{3}{5}\alpha \end{cases}$$

$$X = \begin{pmatrix} \frac{3\alpha}{5} \\ \alpha \\ \frac{4\alpha}{5} \\ \alpha \end{pmatrix}$$

Chiziqli bir jinsli tenglamalar sistemasi yechimlarining xossalari:

1. Agar $X_0 = (b_1, b_2, \dots, b_n)$ vektor $AX = \Theta$ sistemaning yechimi bo'lsa, u holda k -ixtiyoriy son bo'lganda $kX_0 = (kb_1, kb_2, \dots, kb_n)$ vektor ham bu sistemaning yechimi bo'ladi.
2. Agar $X_0 = (b_1, b_2, \dots, b_n)$ va $X_1 = (c_1, c_2, \dots, c_n)$ vektorlar $AX = \Theta$ sistemaning yechimlari bo'lsa, u holda $X_0 + X_1 = (b_1 + c_1, b_2 + c_2, \dots, b_n + c_n)$ vektor ham bu sistemaning yechimi bo'ladi.

Bir jinsli tenglamalar sistemasi yechimlarining har qanday chiziqli kombinatsiyasi ham uning yechimi bo'la oladi.

Chiziqli bog'liq va chiziqli erkli vektorlar sistemasi

n o'lchovli vektorlar sistemasi berilgan bo'lsin:

$$A_1 = \begin{pmatrix} a_{11} \\ a_{21} \\ \dots \\ a_{n1} \end{pmatrix}, A_2 = \begin{pmatrix} a_{12} \\ a_{22} \\ \dots \\ a_{n2} \end{pmatrix}, \dots, A_k = \begin{pmatrix} a_{1k} \\ a_{2k} \\ \dots \\ a_{nk} \end{pmatrix}$$

Agar $x_1 A_1 + x_2 A_2 + \dots + x_k A_k = \Theta$ tenglikni qanoatlantiruvchi kamida bittasi noldan farqli $x_1, x_2, \dots, x_k$ sonlar mavjud bo'lsa, u holda $A_1, A_2, \dots, A_k$ vektorlar sistemasi **chiziqli bog'liq vektorlar sistemasi** deyiladi.

Aks holda, ya'ni $x_1 = x_2 = \dots = x_k = 0$ bo'lgandagina $x_1 A_1 + x_2 A_2 + \dots + x_k A_k = \Theta$ tenglik o'rinali bo'lsa, u holda $A_1, A_2, \dots, A_k$ vektorlar sistemasi **chiziqli erkli vektorlar sistemasi** deyiladi.

2-misol. $A_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}$, $A_2 = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix}$, $A_3 = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \end{pmatrix}$ vektorlar $x_1 A_1 + x_2 A_2 + x_3 A_3 = \Theta$ vektorlar sistemasini hosil qilsa, uning yechimini toping.

Yechilishi: Berilgan vektorlar sistemidan quyidagi algebraik tenglamalar sistemasini hosil qilamiz:

$$\begin{cases} x_1 + 2x_2 - x_3 = 0, \\ 2x_1 + 3x_2 + 2x_3 = 0. \end{cases}$$

Uning yechimlarini Gauss usulida topamiz:

$$\begin{cases} x_1 + 2x_2 - x_3 = 0, \\ -x_2 + 4x_3 = 0. \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_1 = -7x_3, \\ x_2 = 4x_3, \\ x_3 \in R. \end{cases}$$

Tenglamalar sistemasi cheksiz ko'p yechimga ega, shulardan bittasini yozamiz:

$$x_3 = 1 \Rightarrow X = \begin{pmatrix} -7 \\ 4 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$-7A_1 + 4A_2 + A_3 = \Theta.$$

Demak, ta'rifga ko'ra, qaralayotgan vektorlar sistemasi chiziqli bog'liq.

2. Bir jinsli chiziqli algebraik tenglamalar sistemasining fundamental yechimlari sistemasi

Bir jinsli chiziqli tenglamalar sistemasi yechimlarining har qanday maksimal sondagi chiziqli erkli sistemasi bu tenglamalar sistemasining **fundamental yechimlar sistemasi** deyiladi.

2-teorema. $AX = \Theta$ tenglamalar sistemasining har qanday yechimi fundamental yechimlar sistemasining chiziqli kombinatsiyasidan iborat.

Tasdiq. Agar $F_1, F_2, \dots, F_k$ n o'lchovli vektorlar sistemasi $AX = \Theta$ tenglamalar sistemasining fundamental yechimlar sistemasi bo'lsa, uning umumi yechimi $X = c_1F_1 + \dots + c_kF_k$ shaklda ifodalanadi.

3-teorema. Bir jinsli tenglamalar sistemasining rangi r bo'lib, u noma'lumlar soni n dan kichik bo'lsin. U holda tenglamalar sistemasining fundamental yechimlar sistemasi $n-r$ ta nolmas vektorlardan iborat bo'ladi.

..... **Bir jinsli sistemaning fundamental yechimlari
sistemasini qurish algoritmi:**

1. Bir jinsli sistemaning umumiyl yechimi topiladi;
2. $n-r$ ta erkli o'zgaruvchilarga qiymat beriladi. Buning uchun $n-r$ ta $n-r$ o'Ichovli chiziqli erkli vektorlar sistemasi tanlanadi:

$$A_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ \dots \\ 0 \end{pmatrix}, A_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ \dots \\ 0 \end{pmatrix}, \dots, A_{n-r} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ \dots \\ 1 \end{pmatrix}$$

3. Erkli noma'lumlar o'rniga yuqorida tanlangan A_1 vektoring mos koordinatalarini qo'yib, bazis noma'lumlar aniqlanadi va F_1 quriladi. Xuddi shunday usulda $A_2, A_3, \dots, A_{n-r}$ vektorlardan foydalanib, mos ravishda $F_2, F_3, \dots, F_{n-r}$ yechimlar quriladi.

3-misol.

$$\begin{cases} 3x_1 + x_2 - 8x_3 + 2x_4 + x_5 = 0, \\ 2x_1 - 2x_2 - 3x_3 - 7x_4 + 2x_5 = 0, \\ x_1 - 5x_2 + 2x_3 - 16x_4 + 3x_5 = 0, \\ x_1 + 11x_2 - 12x_3 + 34x_4 - 5x_5 = 0 \end{cases}$$

tenglamalar sistemasining fundamental yechimlari sistemasini topamiz.

$$\left(\begin{array}{ccccc} 3 & 1 & -8 & 2 & 1 \\ 2 & -2 & -3 & -7 & 2 \\ 1 & -5 & 2 & -16 & 3 \\ 1 & 11 & -12 & 34 & -5 \end{array} \right) \Rightarrow \left(\begin{array}{ccccc} 1 & -5 & 2 & -16 & 3 \\ 2 & -2 & -3 & -7 & 2 \\ 3 & 1 & -8 & 2 & 1 \\ 1 & 11 & -12 & 34 & -5 \end{array} \right) \Rightarrow \left(\begin{array}{ccccc} 1 & -5 & 2 & -16 & 3 \\ 0 & 8 & -7 & 25 & -4 \\ 0 & 16 & -14 & 50 & -8 \\ 0 & 16 & -14 & 50 & -8 \end{array} \right) \Rightarrow \left(\begin{array}{ccccc} 1 & -5 & 2 & -16 & 3 \\ 0 & 8 & -7 & 25 & -4 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

$\text{rank } A = r = 2$, $n=5$. Demak, sistemada $n-r = 3$ ta erkli o'zgaruvchi bor. Bu 3 ta fundamental yechim borligini bildiradi.

- x_3, x_4, x_5 lar erkli o'zgaruvchilar, endi sistemaning **umumi yechimini** hosil qilamiz:

$$\begin{cases} x_1 - 5x_2 + 2x_3 - 16x_4 + 3x_5 = 0 \\ 8x_2 - 7x_3 + 25x_4 - 4x_5 = 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{19}{8}x_3 + \frac{3}{8}x_4 - \frac{1}{2}x_5, \\ x_2 = \frac{7}{8}x_3 - \frac{25}{8}x_4 + \frac{1}{2}x_5. \end{cases}$$

2. x_3, x_4, x_5 lar erkli o'zgaruvchilar bo'lganligi uchun 3 ta chiziqli erkli 3 o'lchovli vektor olamiz:

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{19}{8}x_3 + \frac{3}{8}x_4 - \frac{1}{2}x_5, \\ x_2 = \frac{7}{8}x_3 - \frac{25}{8}x_4 + \frac{1}{2}x_5. \end{cases}$$

3. Bu vektorlarni umumiyl yechimga ozod noma'lumlarning qiymatlari sifatida keltirib qo'yamiz va berilgan tenglamalar sistemasining **fundamental yechimlar sistemasini** hosil qilamiz: $X = c_1F_1 + c_2F_2 + c_3F_3$

$$F_1 = \begin{pmatrix} 19/8 \\ 7/8 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad F_2 = \begin{pmatrix} 3/8 \\ -25/8 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad F_3 = \begin{pmatrix} -1/2 \\ 1/2 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$X = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \end{pmatrix} = c_1 \begin{pmatrix} 19/8 \\ 7/8 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + c_2 \begin{pmatrix} 3/8 \\ -25/8 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} + c_3 \begin{pmatrix} -1/2 \\ 1/2 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

c_1, c_2, c_3 – ixtiyoriy sonlar

3. Bir jinsli va bir jinsli bo'lmagan chiziqli algebraik tenglamalar sistemasini yechimlari orasidagi bog'lanish

Agar chiziqli tenglamalar sistemasining hech bo'lmaganda bitta ozod hadi noldan farqli bo'lsa, unga **bir jinsli bo'lmagan sistema** deyiladi.

Bir jinsli bo'lmagan chiziqli tenglamalar sistemasida barcha ozod hadlarni nollarga almashtirilsa, hosil bo'lgan bir jinsli sistema berilgan tenglamalar sistemasining **keltirilgan sistemasi** deyiladi.

Bir jinsli bo'lmagan chiziqli tenglamalar sistemasining umumiy yechimi - bu sistemaning xususiy yechimi bilan uning keltirilgan bir jinsli sistemasining umumiy yechimi yig'indisiga teng.

$$\begin{cases} a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1n}x_n = b_1, \\ a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2n}x_n = b_2, \\ \dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots \\ a_{m1}x_1 + a_{m2}x_2 + \dots + a_{mn}x_n = b_m \end{cases}$$

$$\begin{cases} a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1n}x_n = 0, \\ a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2n}x_n = 0, \\ \dots \dots \dots \dots \dots \dots \\ a_{m1}x_1 + a_{m2}x_2 + \dots + a_{mn}x_n = 0. \end{cases}$$

..... Bir jinsli bo'Imagan chiziqli algebraik tenglamalar sistemasinig umumiy yechimi

n noma'lumli m ta chiziqli bir jinsli bo'Imagan tenglamalar sistemasi matritsaviy shaklda berilgan bo'lsin $AX = B$

$AX = \Theta$ tenglamalar sistemasiga $AX = B$ bir jinsli bo'Imagan sistemaning **bir jinsli qismi** deyiladi.

Berilgan bir jinsli bo'Imagan sistemaning **umumiy yechimini** vektor shaklda quyidagicha yoziladi: $X = F_0 + c_1 F_1 + \dots + c_{n-r} F_{n-r}$

Bu yerda F_0 – bir jinslimas sistemaning xususiy yechimlaridan biri,
 $F_1, F_2, \dots, F_{n-r}$ – bir jinsli sistemaning fundamental yechimlari sistemasi;
 c_1, c_2, c_3 – ixtiyoriy sonlar.

• • • •
4-misol.

$$\begin{cases} x_1 - x_2 + 2x_3 = 1 \\ 2x_1 + x_2 - x_3 = 2 \end{cases}$$

tenglamalar sistemasining umumiyl yechimlari sistemasini topamiz.

Gauss-Jordan usulidan foydalanamiz:

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & -1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & -1 & 2 \end{array} \right) \Rightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 3 & 0 & 1 & 3 \\ 2 & 1 & -1 & 2 \end{array} \right) \Rightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 3 & 0 & 1 & 3 \\ 5 & 1 & 0 & 5 \end{array} \right)$$

$\text{rank } A = \text{rank } (A/B) = 2$, $n=3$, $n - r = 1$,
 x_2, x_3 - bazis o'zgaruvchilar, x_1 - erkli o'zgaruvchi
 F_0 xususiy yechimni topamiz:

$$\begin{cases} 3x_1 + x_3 = 3 \\ 5x_1 + x_2 = 5 \end{cases} \Rightarrow x_1 = 0 \Rightarrow F_0 = \begin{pmatrix} 0 \\ 5 \\ 3 \end{pmatrix}$$

Endi bir jinsli tenglamalar sistemasidan F_1 fundamental yechimni topamiz:

$$\begin{cases} 3x_1 + x_3 = 0 \\ 5x_1 + x_2 = 0 \end{cases} \Rightarrow x_1 = 1 \Rightarrow F_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ -5 \\ -3 \end{pmatrix}$$

Umumiyl yechim

$$\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 5 \\ 3 \end{pmatrix} + c \begin{pmatrix} 1 \\ -5 \\ -3 \end{pmatrix}$$

••••
5-misol.

$$\begin{cases} 4x_1 + 7x_2 + 2x_3 + 3x_4 = 8, \\ x_1 + 3x_2 - x_3 + 2x_4 = 3, \\ 2x_1 + x_2 + 4x_3 - x_4 = 2. \end{cases}$$

tenglamalar sistemasining fundamental yechimlari sistemasini toping.

Yechilishi: Gauss-Jordan usulidan foydalanamiz:

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 4 & 7 & 2 & 3 & 8 \\ 1 & 3 & -1 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 4 & -1 & 2 \end{array} \right) \Rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} 0 & -5 & 6 & -5 & -4 \\ 1 & 3 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & -5 & 6 & -5 & -4 \end{array} \right) \Rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} 0 & -5 & 6 & -5 & -4 \\ 1 & 3 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right) \Rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} 0 & -5 & 6 & -5 & -4 \\ 1 & 3 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

$$\Rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} 0 & 1 & -1,2 & 1 & 0,8 \\ 1 & 3 & -1 & 2 & 3 \end{array} \right) \Rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} 0 & 1 & -1,2 & 1 & 0,8 \\ 1 & 0 & 2,6 & -1 & 0,6 \end{array} \right)$$

$\text{rank } A = \text{rank } (A/B) = 2, n=4, n-r=2,$

x_1, x_2 - bazis o'zgaruvchilar,

x_3 va x_4 - erkli o'zgaruvchilar,

F_0 xususiy yechimni topamiz:

$$\begin{cases} x_2 - 1,2x_3 + x_4 = 0,8 \\ x_1 + 2,6x_3 - x_4 = 0,6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_3 = 0 \\ x_4 = 0 \end{cases} \Rightarrow F_0 = \begin{cases} 0,6 \\ 0,8 \\ 0 \\ 0 \end{cases}$$

Tenglamalar sistemasining fundamental yechimlari sistemasini topamiz:

$$\Rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} 0 & 1 & -1,2 & 1 & 0,8 \\ 1 & 3 & -1 & 2 & 3 \end{array} \right) \Rightarrow \left(\begin{array}{cccc|c} 0 & 1 & -1,2 & 1 & 0,8 \\ 1 & 0 & 2,6 & -1 & 0,6 \end{array} \right)$$

$$\begin{cases} x_2 - 1,2x_3 + x_4 = 0 \\ x_1 + 2,6x_3 - x_4 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_3 = 1 \\ x_4 = 0 \end{cases} \Rightarrow F_1 = \begin{pmatrix} -2,6 \\ 1,2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{cases} x_2 - 1,2x_3 + x_4 = 0 \\ x_1 + 2,6x_3 - x_4 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_3 = 0 \\ x_4 = 1 \end{cases} \Rightarrow F_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Sistemaning umumiyl yechimini vektor shaklida yozamiz:

$$X = F_0 + c_1 F_1 + c_2 F_2 = \begin{pmatrix} 0,6 \\ 0,8 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + c_1 \begin{pmatrix} -2,6 \\ 1,2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} + c_2 \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

O‘z-o‘zini tekshirish uchun savollar:

1. Bir jinsli chiziqli tenglamalar sistemasining fundamental yechimlari tizimi deb nimaga aytiladi?
2. Bir jinsli chiziqli tenglamalar sistemasi qanday shartlar bajarilganda o‘zining fundamental yechimlari tizimiga ega bo‘ladi?
3. Bir jinsli chiziqli tenglamalar sistemasining fundamental yechimlari tizimini qurish jarayoni nimalarni o‘z ichiga oladi?
4. Agar bir jinsli chiziqli tenglamalar sistemasi fundamental yechimlari tizimi qurilgan bo‘lsa, uning umumiy yechimini vektor shaklda yozish mumkinmi va qanday?
5. Bir jinsli bo‘lмаган chiziqli tenglamalar sistemasining keltirilgan sistemasi deb nimaga aytiladi?
6. Bir jinsli bo‘lмаган chiziqli tenglamalar sistemasining umumiy yechimi vektor shaklda qanday yoziladi?

Adabiyotlar:

1. R. R. Raxmatov va b. “Chiziqli algebra va analitik geometriya”, Т., ТАТУ. 2021. 35-41 бетлар.
2. Соатов Ё.У. “Олий математика”, Т., Үқитувчи нашиёти, 1-қисм, 1995. 64-69 бетлар. 1-қисм 55-60 бетлар.
3. Рябушко А.П. и др. “Сборник индивидуальных заданий по высшей математике”, Минск, Высшая школа, 1-часть, 1991. стр. 20-27.

MUHAMMAD AL-XORAZMIY NOMIDAGI TOSHKENT AXBOROT TEXNOLOGIYALARI UNIVERSITETI

The collage features several mathematical elements: a diagram of a right triangle with hypotenuse AB, showing the Pythagorean theorem calculation $AB = \sqrt{AB_x^2 + AB_y^2}$; a linear equation $= mx + b$; a trigonometric diagram with points A and B on a circle, angle alpha, and the formula $\frac{1}{\operatorname{ctg} \alpha}$; a graph of the function $y = \sqrt{x}$ with the area under the curve from 0 to infinity labeled as $\pi = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{dx}{1+x^2}$; and various other mathematical symbols like a^{n-m} , $(\alpha) =$, and α .

E'TIBORINGIZ UCHUN RAHMAT!

CHIZIQLI ALGEBRA

SADADDINOVA
SANOBAR SABIROVNA,
DOTSENT
OLIY MATEMATIKA
KAFEDRASI